

OHJE: SUSIEN ULOSTEIDEN TUNNISTAMINEN JA KERÄÄMINEN

Kuva 1. Tyypillinen suden ulostekasa. Uloste on kiinteää ja tummaa. Tämä uloste oli näkyvällä paikalla metsätiellä.

Kuva 2. Suden ulosteessa näkyy usein selvästi saaliseläimen karvaa.

Kuva 3. Ulosteita käsiteltäessä suojakäsineiden käyttö on suositeltavaa.

Kuva 4. Helppo tapa kerätä näyte on ottaa näyte suojakäsineellä ja pussilla suojattuun käteen, ja pyöräyttää se pussiin.

Kuva 5. Jokainen uloste kerätään omaan pussiinsa. Mikäli näytteet sekoittuvat, yksilöinti DNAn perusteella ei onnistu.

Susien ulosteiden etsiminen

- Yksinkertaisin keino susien ulostenäytteiden keräykseen on pitää näytteenottovälineet mukana muuten maastossa liikuttaessa.
- Pentueiden oleskelupaikat: Susipentueille on tapana alkusyksyllä viettää aikaansa ns. oleskelupaikoilla. Oleskelupaikan löytäminen sattumanvaraisesti vaatii onnea. Jos tehdään muita havaintoja susipentueesta, esim. näkö- tai äänihavaintoja niin ko. maastosta oleskelupaikan voi löytää. Näiltä paikoilta löytyy usein suurimmat näytemäärät.
- Metsätiet: Susilla on taipumus jättää ulosteitaan näkyvästi metsäteille. Paikallistuntemuksen mukaan, susien kulkureittejä tarkastamalla, on metsäteiltä mahdollista löytää näytteitä.
- Jäljitykset: Lumipeitteen aikana tapahtuva susien jäljitys on yksinkertainen keino löytää näytteitä. Itsestäänselvyys se ei ole, vaan tyhjiä kilometrejä kertyy. Jos susien päivämakuupaikka on tiedossa, niin makuupaikalta lähdön jälkeen ulosteiden löytyminen on todennäköisempää. Susia ei kuitenkaan saa näytteiden keräämisen takia ajaa liikkeelle, vaan jäljitys tehdään kun sudet ovat itse seuraavan kerran lähteneet liikkeelle.
- Saaliit: Sudet viettävät useita päiviä isompien saaliiden lähetyvillä. Näiltä paikoilta on mahdollista löytää näytteitä. Jos sattumalta satutaan susien saalille, näytteet kerätään. Oletetulle saalistuspaikalle ei saa tuoreeltaan mennä ajamaan susia pois saaliiltaan. Saalistuspaikat tarkistetaan joidenkin päivien viiveellä.